

ד'–טבת–תשע"ג
17 דצמבר 2012
סימוכין: 62614512

אל: כתבי בריאות

הודעה לעיתונות

ירידה במרבית מקצועות הבריאות

כוח אדם במקצועות הבריאות 2011

הפרסום "כוח אדם במקצועות הבריאות 2011" מציג מידע מעודכן על מקצועות הבריאות בישראל בשנת 2011 בהשוואה למדינות ה-OECD, הפרסום כולל מידע על היצע בעלי ההכשרה במקצועות הבריאות ומידע על מועסקים:

- היצע בעלי ההכשרה במקצועות הבריאות: מבוסס על רישום הרישוי במאגרי המידע במשרד הבריאות והקבלה עם מרשם האוכלוסין.
- מועסקים במקצועות הבריאות: מבוסס על סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בהתאם להגדרות הסקר.

היצע בעלי ההכשרה במקצועות הבריאות

המידע על היצע בעלי ההכשרה במקצועות הבריאות מבוסס על רישום תעודות ההכשרה במאגרי המידע במשרד הבריאות. בשנת 2011 המשיכה מגמת הירידה בשיעור הרופאים, האחיות, רופאי השיניים וטכנאי שיניים בהשוואה למגמת עליה בשאר מקצועות הבריאות.

רופאים: שיעור הרופאים בישראל במגמת ירידה בעשור האחרון, אך עדיין גבוה בהשוואה לממוצע מדינות ה-OECD. שיעור מסיימי בתי הספר לרפואה בארץ נמוך (4.1 ל- 100,000 נפש) בהשוואה לממוצע ה-OECD (10.4). שיעור הרופאים עד גיל 65 ירד ל- 3.33 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 3.71 בסוף שנת 2000, ירידה ב- 10%. הירידה בשיעור הרופאים הינה תוצאה של ירידה במספר הרשיונות החדשים, שהחלה בסוף שנות התשעים עם צמצום העלייה, וכתוצאה של העלייה בפרישת הרופאים בגיל 65 ומעלה (אחוז הרופאים בגיל 65 ומעלה עלה ל- 24% בשנת 2011

לעומת 18% בשנת 2000 ובקרב הרופאים העולים האחוז עלה ל- 25% לעומת 11%, בהתאמה). מספר הרשיונות החדשים שהונפקו בשנת 2011 עלה ל- 900 בהשוואה ל- 726 בשנה שעברה וכ- 600 בחמש השנים לפני כן. משנת 2005, כמחצית הרשיונות ניתנו לבוגרי הארץ לעומת שליש בשנת 2000. **בשנתיים האחרונות נרשמה עלייה במספר הרשיונות שנובעת מעליה במספר הרשיונות של בוגרי הארץ**, כ- 350 בשנה לעומת כ- 300 מסוף שנות השבעים, ועליה במספר הישראלים הלומדים בחו"ל, 302 ב-2011, 178 בשנה שעברה ו- 101 בשנת 2005. ארצות הלימוד העיקריות של ישראלים בוגרי חו"ל בשנת 2011 היו 83 בהונגריה, 66 בירדן, מצרים או סוריה, 50 ברומניה ו- 43 באיטליה. אחוז הנשים מכלל הרופאים במגמת עליה, 42% מהרופאים עד גיל 65 ו- 47% מהרופאים עד גיל 45, לעומת 39% ו- 43% בשנת 2000, בהתאמה, האחוז ימשיך לעלות מאחר וכמחצית הרשיונות הם לנשים. אחוז הרופאים עד גיל 45 במגמת ירידה, 27% בסוף 2011, לעומת 38% בשנת 2000, מגמה זו תמשך אם מספר הרשיונות החדשים לא יגדל משמעותית. אחוז הרופאים בגיל 55 ומעלה גבוה בישראל בהשוואה לממוצע מדינות ה-OECD (49% ו- 30% בממוצע ה-OECD). מחצית מהרופאים עד גיל 45 הם בוגרי הארץ ו- 40% מהרופאים עד גיל 65. כשליש מהרופאים ו- 38% מהרופאים עד גיל 65 עלו ארצה משנת 1989 ולמדו רפואה בחו"ל, אחוז יציב בשנים האחרונות.

רופאים מומחים: שיעור המומחים במגמת עליה, 1.76 מומחים עד גיל 65 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 1.53 ב- 2000, עליה ב- 15%. אחוז המומחים עד גיל 45 במגמת ירידה, 22% לעומת 30% בשנת 2000 ואחוז המומחים בגיל 55 ומעלה במגמת עליה, 48% ו- 34%, בהתאמה. אחוז המומחים מכלל הרופאים עד גיל 65 במגמת עליה, 53% בשנת 2011 בהשוואה ל- 41% בשנת 2000, בגיל 64-45 האחוז גבוה יותר, 59%. אחוז הנשים במגמת עליה, 38% מהמומחים עד גיל 65 ו- 51% מהמומחים עד גיל 45, לעומת 30% ו- 39%, בהתאמה, בשנת 2000. מחצית מהמומחים עד גיל 65 הם בוגרי הארץ ושליש עלו ארצה בשני העשורים האחרונים. חמישית מהמומחים הם בעלי שתי התמחויות או יותר ו- 1% עם 3 התמחויות ומעלה.

התמחויות ברפואה: בסוף 2011, 58% מהרופאים המומחים היו בעלי תעודת מומחה ברפואה פנימית, רפואת ילדים, רפואת משפחה, יילוד וגניקולוגיה ופסיכיאטריה. אחוז הנשים גבוה יחסית בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר, אנטומיה פתולוגית, רפואת המשפחה, אנדוקרינולוגיה, רדיולוגיה אבחנתית, גריאטריה, אונקולוגיה, המטולוגיה, רפואת ילדים, פסיכיאטריה נוירולוגיה ומחלות עור ומין. בשנת 2011 הונפקו 800 תעודות מומחה, מהם 15% ברפואה פנימית, 10% ברפואת ילדים, 7.5% ברפואת משפחה, 5% ביילוד וגניקולוגיה, 5% בכירורגיה אורתופדית 4% בפסיכיאטריה ו- 4% בהרדמה. בעשור האחרון גדל שיעור המומחים עד גיל 65 במרבית מקצועות הרפואה, משנת 2000 השיעור עלה פי שניים ברפואה דחופה, בשלושה רבעים בגריאטריה, בשני שליש באונקולוגיה, במחצית ברפואת המשפחה, גנטיקה רפואית ומחלות זיהומיות, בשליש בהמטואונקולוגיה ילדים, רפואה פנימית, טיפול נמרץ ילדים, נוירולוגיה ילדים, נפרולוגיה ילדים וברפואה פיסקלית ושיקום וברבע בטיפול נמרץ כללי וכירורגיה של היד.

אחיות: שיעור האחיות בישראל במגמת ירידה והשיעור נמוך בהשוואה למוצע ה-OECD. שיעור מסיימי בתי ספר לסייעוד בארץ נמוך (12.2 ל- 100,000 נפש) בהשוואה למוצע ה-OECD (34.4). שיעור האחיות עד גיל 65 ירד ל- 5.95 בסוף 2011 בהשוואה ל- 6.47 בסוף 2000, ירידה ב- 8%. בעשור האחרון היתה ירידה במספר ההכרות החדשות בסייעוד, 941 בשנת 2011 בהשוואה ל- 1,863 בשנת 2002, ירידה במחצית. מספר ההכרות באחיות מעשיות הצטמצם ומספר האחיות המוסמכות החדשות יציב יחסית, כ- 1,000 בשנה בעשור האחרון. בשנת 2011 הוכרו 1,232 אחיות מוסמכות, מהן 291 הוסבו ממעשיות. מרבית (81%) האחיות עד גיל 65 מוסמכות בהשוואה ל- 63% בשנת 2000. אחוז האחיות עד גיל 45 במגמת ירידה, 41% בשנת 2011 לעומת 53% בשנת 2000. אחוז האחיות המוסמכות בוגרות קורסים על בסיסיים במגמת עליה, 42% ב- 2011 בהשוואה ל- 38% בשנת 2000. מרבית (89%) בעלי ההכרה במקצועות הסייעוד נשים.

רופאי שיניים: שיעור רופאי השיניים בישראל במגמת ירידה בעשור האחרון, אך השיעור גבוה בהשוואה למוצע ה-OECD. שיעור הרופאים עד גיל 65 ירד ל- 1.05 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 1.12 בשנת 2000, ירידה ב- 6%. בשנת 2011 הונפקו 227 רשיונות חדשים ברפואת שיניים, מהם 35% לנשים, אחוז יציב בעשור האחרון, 25% מהרשיונות הונפקו לבוגרי הארץ, 44% לבוגרי מזרח אירופה, 17% לבוגרי ירדן, סוריה ומצרים ו- 12% לבוגרי אמריקה ומערב אירופה. אחוז רופאי השיניים עד גיל 45 במגמת ירידה, 35% בסוף 2011 לעומת 52% בשנת 2000. אחוז הנשים מכלל רופאי השיניים היה 37% בשנת 2011, האחוז מרופאי שיניים עד גיל 45 במגמת עליה, 42% בהשוואה ל- 36% בשנת 2000. כרבע מרופאי השיניים הם בוגרי הארץ וכמחציתם הוכשרו במזרח אירופה. רבע מרופאי השיניים עלו ארצה בשני העשורים האחרונים.

רופאי שיניים מומחים: שיעור רופאי השיניים המומחים עד גיל 65 היה 0.09 ל- 1,000 נפש בשנת 2011 בהשוואה ל- 0.08 בשנת 2000, עליה ב- 9%. אחוז המומחים מכלל רופאי השיניים נמוך יחסית, 9% בהשוואה ל- 7% בשנת 2000. רבע היו עד גיל 45, כמחצית היו בגיל 45-64 ורבע בגיל 65 ומעלה. שיעור המומחים עד גיל 65 בשיקום פרוסטודונטי היה 0.02 ל- 1,000 נפש, בשאר המקצועות השיעור נמוך יותר.

טכנאי שיניים: שיעור טכנאי השיניים עד גיל 65 ירד ל- 0.47 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.52 בסוף 2000, ירידה ב- 10%. רבע (23%) מטכנאי השיניים נשים.

עוזרי רוקחים: שיעור עוזרי רוקחים עד גיל 65 ירד ל- 0.11 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.16 בסוף 2000, ירידה ב- 31%. מרבית (87%) עוזרי הרוקחים נשים.

בשנת 2011 המשיכה מגמת העלייה בשיעור הרוקחים, הפסיכולוגים, השינניות, עובדי מעבדה רפואית, האופטומטריסטים, הגנטיקאים הקליניים, הפזיותרפיסטים, המרפאים בעיסוק, קלינאי התקשורת ודיאטנים:

רוקחים: שיעור הרוקחים בישראל במגמת עליה, השיעור גבוה בהשוואה למוצע ה-OECD. שיעור הרוקחים עד גיל 65 עלה ל- 0.82 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 לעומת 0.61 בסוף 2000, עליה ב- 34%. בשנת 2011 הונפקו 380 רשיונות חדשים ברוקחות,

42% הונפקו לבוגרי ישראל ו- 45% לבוגרי ירדן בהשוואה ל- 53% ו- 29% בהתאמה בשנה שעברה. מאמצע שנות התשעים, למעלה ממצצית הרשיונות היו לנשים. מחצית מכלל הרוקחים הם צעירים עד גיל 45, 56% בשנת 2011 ו- 49% בשנת 2000. למעלה ממצצית (57%) הרוקחים נשים, אחוז יציב בעשור האחרון. בשנת 2011, מחצית (52%) הרוקחים עד גיל 65 היו בוגרי ישראל, 18% בוגרי מזרח אירופה ו- 12% בוגרי ירדן.

פסיכולוגים: שיעור הפסיכולוגים עד גיל 65 במגמת עליה, 1.13 בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.89 בסוף 2000, עליה ב- 27%. כשלושה רבעים מכלל הפסיכולוגים הם נשים, אחוז יציב בעשור האחרון, כשלושה רבעים הם בוגרי הארץ. כמצצית הפסיכולוגים הינם צעירים עד גיל 45, 47% בשנת 2011, אחוז יציב בעשור האחרון. בשנת 2011 נוספו 516 בעלי היתר חדשים לעסוק בפסיכולוגיה, מספר גבוה בהשוואה ל- 300-350 בממוצע לשנה ממצצית שנות התשעים. מרבית בעלי ההיתר החדשים הוכשרו בישראל בהשוואה לשני שלישי בתחילת שנות התשעים.

פסיכולוגים מומחים: שיעור המומחים עד גיל 65 במגמת עליה, 0.58 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.54 בסוף 2000, עליה ב- 15%. למעלה ממצצית (54%) הפסיכולוגים ושלושה רבעים (73%) מהפסיכולוגים בגיל 45 ומעלה היו מומחים, אחוז יציב בעשור האחרון. מרבית ההתמחויות הן בפסיכולוגיה קלינית (56%) ופסיכולוגיה חינוכית (28%), 0.43 ו- 0.22 ל- 1,000 נפש, בהתאמה. אחוז המדריכים מכלל הפסיכולוגים המומחים יציב מסוף שנות התשעים, 43% בסוף 2011.

שינניות: שיעור השינניות עד גיל 65 במגמת עליה, 0.24 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.12 בסוף 2000, עליה של פי 2.0. מרבית (99%) השינניות הם נשים.

אופטומטריסטים: שיעור האופטומטריסטים עד גיל 65 היה 0.19 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.11 בסוף 2000, עליה ב- 68%. כמצצית (58%) האופטומטריסטים הם נשים.

עובדי מעבדה רפואית: שיעור עובדי מעבדה רפואית עד גיל 65 עלה ל- 1.08 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.99 בסוף 2000, עליה של 9%. מרבית (84%) עובדי המעבדה הרפואית הם נשים.

גנטיקאים קלינים: שיעור הגנטיקאים הקלינים עד גיל 65 היה 0.012 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.010 בשנת 2000, עליה ב- 17%, מרביתם (93%) נשים.

פיזיותרפיסטים: שיעור הפיזיותרפיסטים עד גיל 65 במגמת עליה, 0.50 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.38 בשנת 2000, עליה ב- 34%, מרביתם (72%) נשים.

מרפאים בעיסוק: שיעור המרפאים בעיסוק עד גיל 65 במגמת עליה, 0.42 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.31 בשנת 2000, עליה ב- 37%, מרביתם (97%) נשים.

קלינאי תקשורת: שיעור קלינאי התקשורת עד גיל 65 במגמת עליה, 0.35 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.21 בשנת 2000, עליה ב- 64%, מרביתם (91%) נשים.

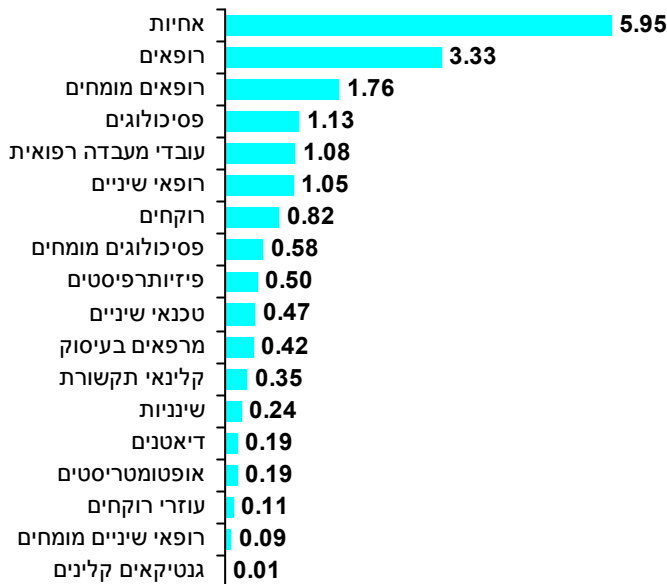
דיאטנים: שיעור הדיאטנים עד גיל 65 במגמת עליה, 0.19 ל- 1,000 נפש בסוף 2011 בהשוואה ל- 0.18 בשנת 2000, עליה ב- 5%, מרביתם (96%) נשים.

מקצועות עזר רפואיים שאינם מוסדרים בחוק: בהתאם להנחיית בית המשפט העליון מתאריך 29.4.2004, משרד הבריאות הפסיק להנפיק תעודת הכרה במעמד לבעלי המקצועות הבאים שאינם מוסדרים בחוק: ריפוי ביצירה והבעה, טכנולוגיה רפואית, טכנאות רנטגן, סייעות לרופאי שיניים וקרימינולוגיה קלינית.

מקצועות הבריאות, 2011

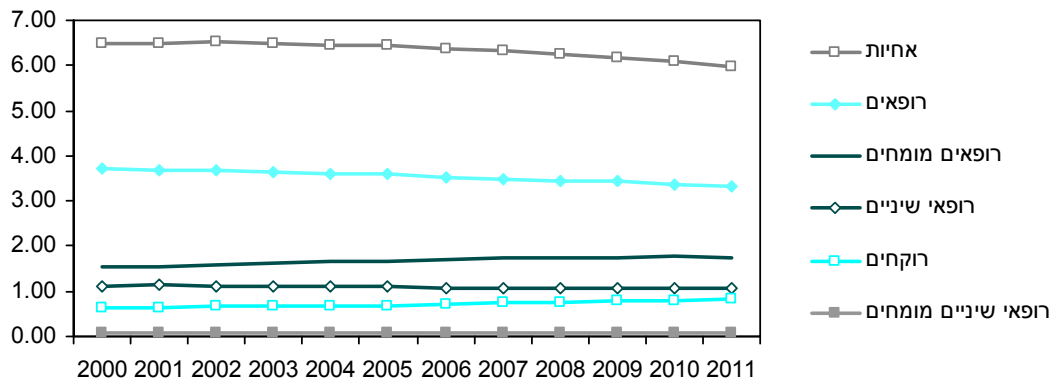
מספר רשיונות חדשים	אחוזים		שיעור ל-1,000 נפש		מספרים מוחלטים		מקצוע
	אחוז עד גיל 45	אחוז נשים	אחוז שינוי 2011/2000	עד גיל 65	עד גיל 65	סה"כ	
900	27%	43.0%	-10.4%	3.33	26,065	34,657	רופאים
575	22%	36.1%	14.9%	1.76	13,771	17,338	רופאים מומחים
959	41%	89.5%	-8.0%	5.95	46,646	58,360	אחיות
226	42%	37.4%	-6.1%	1.05	8,237	10,207	רופאי שיניים
23	28%	29.0%	7.3%	0.09	667	901	רופאי שיניים
380	56%	57.1%	33.9%	0.82	6,437	7,841	רוקחים
516	47%	73.2%	27.5%	1.13	8,861	10,041	פסיכולוגים
238	28%	73.7%	15.3%	0.58	4,534	5,414	פסיכולוגים
130	75%	99.4%	102.9%	0.24	1,875	1,916	שינניות
70	47%	23.0%	-9.9%	0.47	3,647	4,010	טכנאי שיניים
172	67%	57.6%	68.5%	0.19	1,453	1,624	אופטומטריסטים
338	34%	84.3%	8.9%	1.08	8,491	10,298	עובדי מעבדה
8	32%	93.2%	16.8%	0.01	92	117	גנטיקה קלינית
3	13%	87.0%	-31.8%	0.11	884	1,386	עוזרי רוקחים
757	66%	71.6%	33.8%	0.50	4,074	4,212	פיזיותרפיסטים
515	75%	97.0%	36.8%	0.42	3,581	3,627	מרפאים בעיסוק
654	71%	91.4%	63.8%	0.35	3,000	3,032	קלינאי תקשורת
335	7%	96.4%	4.5%	0.19	1,631	1,653	דיאטנים

מקצועות הבריאות עד גיל 65, שיעור ל-1,000 נפש, 2011

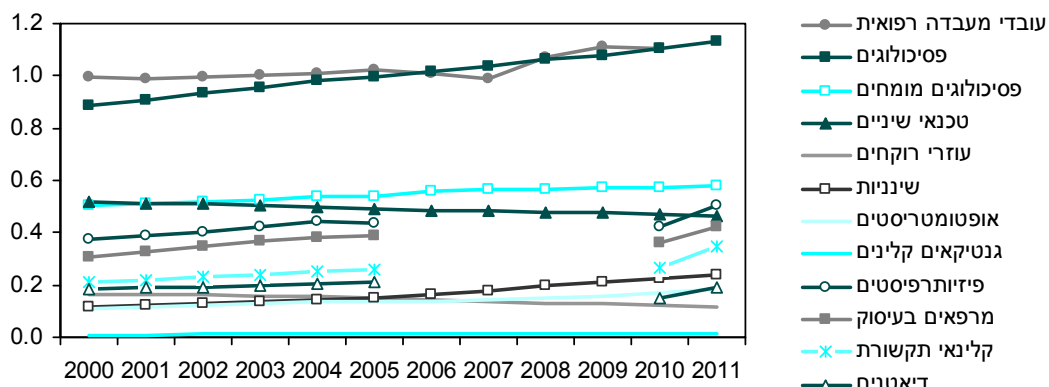

מקצועות הבריאות עד גיל 65, שיעור ל-1,000 נפש

מקצועות רפואיים ומקצועות הסייעוד

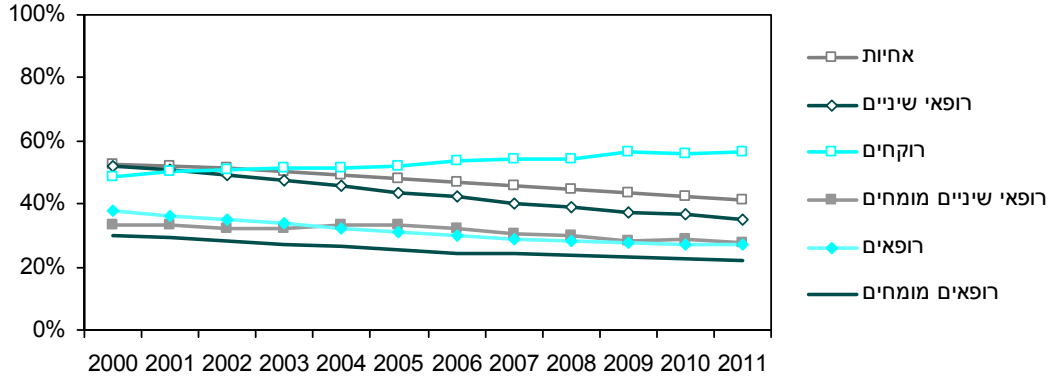

מקצועות עזר רפואיים - המוסדרים בחוק

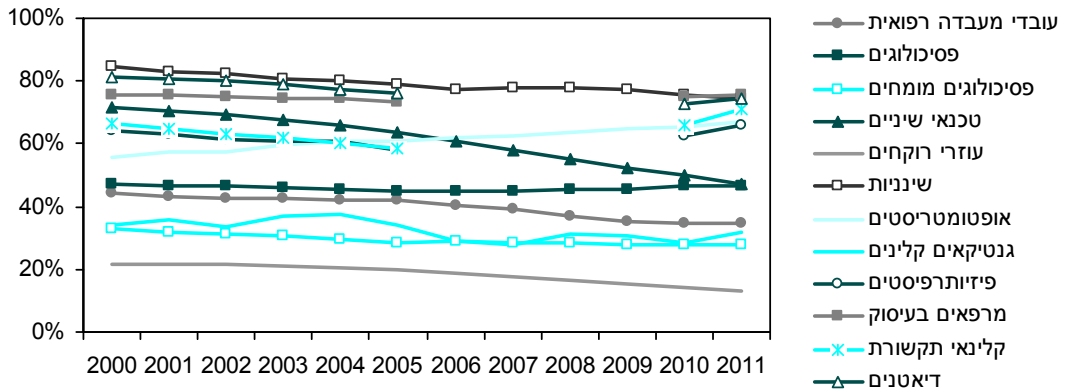

פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת, דיאטטיקה וריפוי בעיסוק: לא היו מוסדרים בחוק מתאריך 29.4.2004 עד 30.1.2009. חלק מהרשימות שהונפקו בשנת 2011 הינם רישום מחדש, בהתאם לחוק.

מקצועות רפואיים ומקצועות הסייעוד

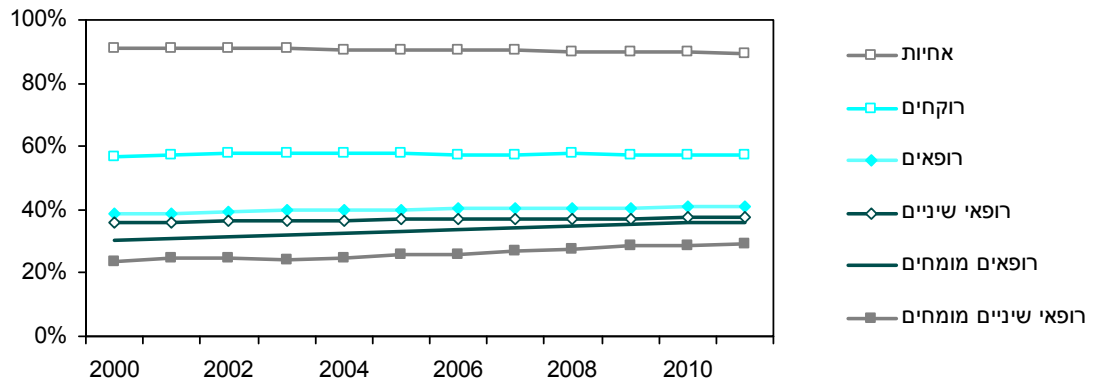

מקצועות עזר רפואיים - המוסדרים בחוק

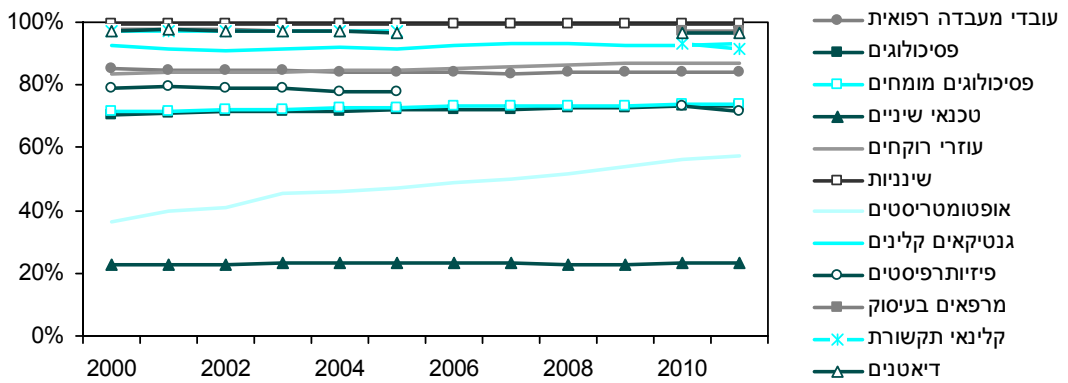

פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת, דיאטטיקה וריפוי בעיסוק: לא היו מוסדרים בחוק מתאריך 29.4.2004 עד 30.1.2009. חלק מהרשימות שהונפקו בשנת 2011 הינם רישום מחדש, בהתאם לחוק.

מקצועות רפואיים ומקצועות הסייעוד

מקצועות עזר רפואיים - המוסדרים בחוק

פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת, דיאטטיקה וריפוי בעיסוק: לא היו מוסדרים בחוק מתאריך 29.4.2004 עד 30.1.2009. חלק מהרשימות שהונפקו בשנת 2011 הינם רישום מחדש, בהתאם לחוק.

1. מועסקים במקצועות הבריאות - מידע מסקר כוח אדם של הלמ"ס

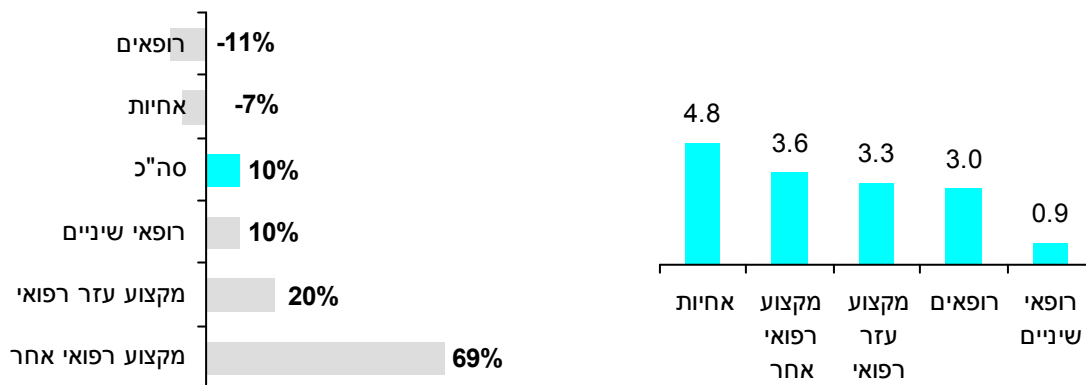
המידע מבוסס על סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הכולל את כוח האדם האזרחי. בשנת 2011 היו 181 אלף מועסקים בשירותי הבריאות, מהם 100 אלף במקצועות הבריאות, 23 אלף רופאים ו- 36 אלף אחיות. מחצית (55%) המועסקים בשירותי הבריאות היו במקצועות בריאות, אחוז יציב משנת 1996, שליש (32%) רופאים ואחיות, חמישית (23%) בעלי מקצועות בריאות אחרים והשאר (45%) בעלי מקצועות אחרים.

בשנת 2011 היו 3.0 רופאים מועסקים ל-1,000 נפש, 4.8 אחיות, 3.3 בעלי מקצועות עזר רפואיים, 3.6 בעלי מקצועות רפואיים אחרים ו- 0.9 רופאי שיניים. משנת 2000 נרשמה ירידה בשיעור האחיות המועסקות, לעומת שיעור יציב בשיעור הרופאים ורופאי השיניים המועסקים ועליה בשיעור המועסקים במקצועות עזר רפואיים ומקצועות רפואיים אחרים. אחוז הנשים מכלל הרופאים המועסקים במגמת עליה, 43% בשנת 2011. אחוז הרופאים עד גיל 45 מכלל הרופאים המועסקים במגמת ירידה, 42% בשנת 2011 לעומת 50% בשנת 2000, גם אחוז האחיות המועסקות עד גיל 45 במגמת ירידה, 53% בשנת 2011 בהשוואה ל- 61% בשנת 2000.

שיעור המועסקים במקצועות הבריאות נמוך יותר במחוז הצפון והדרום בהשוואה לשאר המחוזות. כשלושה רבעים (71%) מהאחיות ו- 56% מהרופאים מועסקים בבתי חולים כמקום עבודה עיקרי. במוצע השנים 2009-2011, רופאים עבדו 48 שעות בשבוע ואחיות 37.5 שעות, בהתאם לדיווח מספר שעות העבודה בשבוע האחרון לפני הסקר.

אחוז שינוי בשיעור המועסקים, 2011/2000

שיעור המועסקים ל- 1,000 נפש, 2011

אגף הסברה ויחסים בינלאומיים
דוברות
Spokesman Office

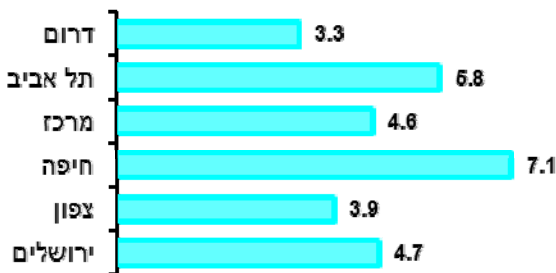
**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

שיעור מועסקים ל- 1,000 נפש לפי מחוז תעסוקה, 2009-2011

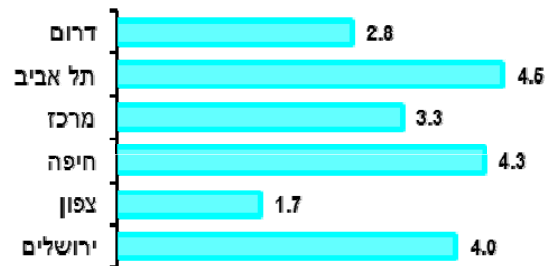
מקצוע	סה"כ	ירושלים	צפון	חיפה	מרכז	תל אביב	דרום
סה"כ	15.3	17.0	10.8	18.3	15.8	20.6	11.1
רופאים	3.3	4.0	1.7	4.3	3.3	4.5	2.8
רופאי שיניים	0.8	0.9	0.7	0.9	1.0	1.0	(0.4)
מקצוע רפואי אחר	3.3	4.7	2.5	2.8	3.6	4.5	1.8
אחיות	4.7	4.7	3.9	7.1	4.6	5.8	3.3
מקצוע עזר רפואי	3.1	2.7	1.9	3.1	3.3	4.8	2.9

סה"כ כולל יויש ומועסקים שמחוז עבודתם לא ידוע. () טעות דגימה מעל 25%

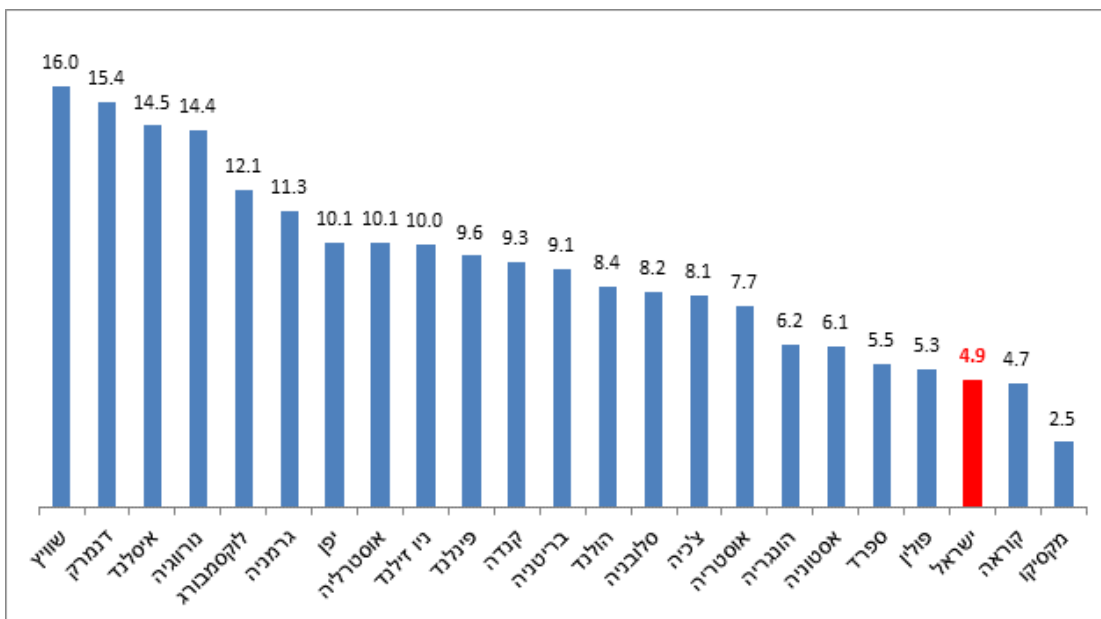
שיעור האחיות המועסקות ל- 1,000 נפש

שיעור הרופאים המועסקים ל-1,000 נפש

שיעור אחיות מועסקות ל- 1,000 נפש במדינות ה- OECD

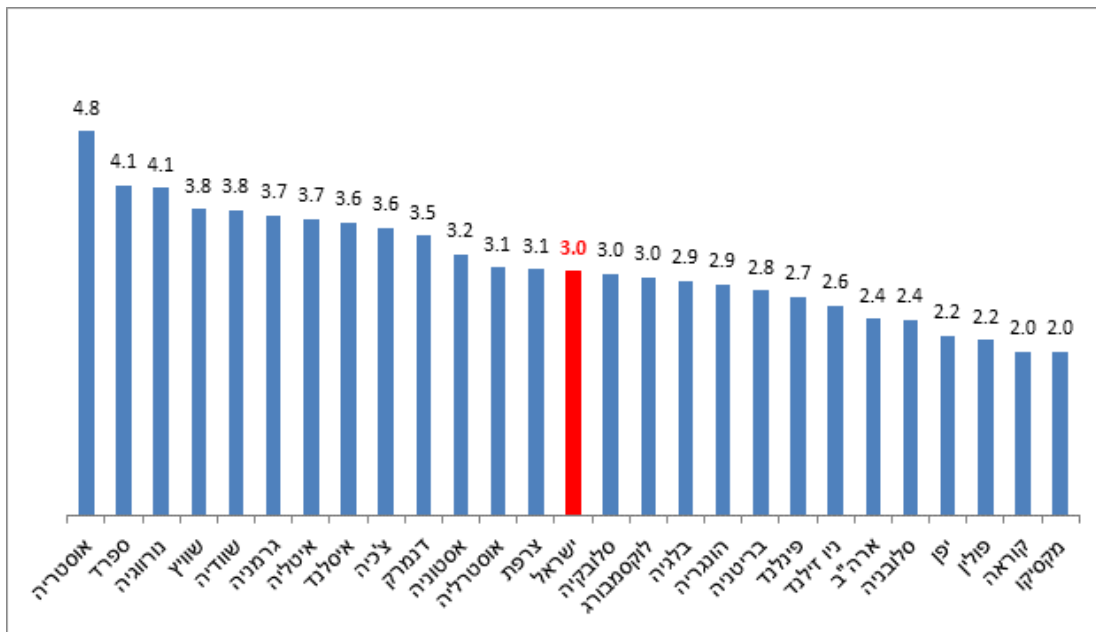

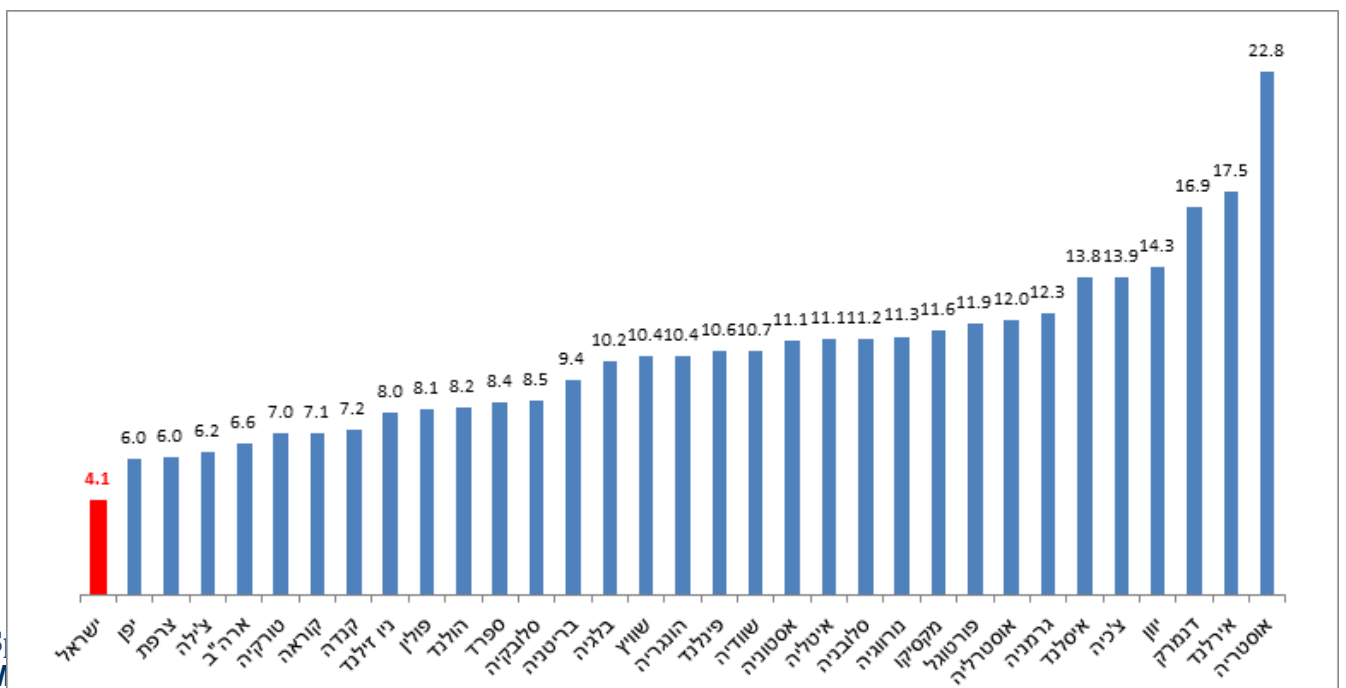
אגף הסברה ויחסים בינלאומים
דוברות
Spokesman Office

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

שיעור רופאים מועסקים ל-1,000 נפש במדינות ה-OECD

שיעור מסיימי לימודי רפואה במדינה ל-100,000 נפש במדינות ה-OECD

S
M